

Český statistický systém pod drobnohledem odborníků

6.3.2023 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

„Statistika si zakládá na vysoké kvalitě a důvěryhodnosti. Zárukou této kvality je pro nás Kodex evropské statistiky, který je tvořen sadou zásad. Jejich naplňování se v každé zemi pravidelně přezkoumává a následná doporučení statistickým úřadům pomáhají k dalšímu rozvoji statistických systémů či služeb veřejnosti,“ říká Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu.

Kodex je základním kamenem kvality Evropského statistického systému (ESS), který je garantem spolehlivosti evropské statistiky. Evropská statistika, sestavovaná ve všech členských státech EU, je vytvářena podle společných kritérií a definic a její data jsou zpracovávána tak, aby byla srovnatelná v rámci celé Unie. Cílem ESS, jež zahrnuje Eurostat (statistický úřad EU), národní statistické úřady a další instituce členských zemí sestavující evropskou statistiku, je zajistit harmonizované, spolehlivé, relevantní a použitelné údaje. Samotný Kodex evropské statistiky je založen na 16 zásadách, mezi které mimo jiné patří profesionalita, nestrannost a objektivita, důvěrnost statistických údajů, rovný přístup k informacím a ochrana soukromí poskytovatelů statistických dat. Přehledně jej popisuje nová infografika ČSÚ.

Jedním z nástrojů k zajištění provádění tohoto společného rámce kvality a tím i kvality evropské statistiky jsou pravidelné tzv. vzájemné přezkumy ESS, neboli peer reviews. Dvě předchozí kola proběhla v letech 2006–2008 a 2013–2015. Peer review se týká všech členů ESS, tedy jak Eurostatu, tak národních statistických úřadů členských států EU a zemí Evropského sdružení volného obchodu (ESVO).

Každý národní statistický úřad ESS se hodnotí podle zásad Kodexu prostřednictvím sebehodnotícího dotazníku, který poskytuje rozsáhlý přehled o jeho fungování. Tento dotazník je kontrolován a analyzován expertním týmem peer review, který následně v průběhu osobní týdenní návštěvy provede podrobnější přezkum na místě. Expertní tým peer review dále sestaví závěrečnou zprávu spolu s doporučeními ke zlepšení. Tato zpráva se předkládá národnímu statistickému úřadu ke schválení a k vypracování návrhu opatření. Provádění těchto opatření ke zlepšení v členských státech EU a zemích ESVO pak monitoruje každoročně Eurostat. Více informací o peer review naleznete na webu Českého statistického úřadu.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cesky-statisticky-system-pod-drobnohledem-odborniku>